

Oxelösund

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv

Dokumenttyp Riktlinjer	Fastställd av Kommunfullmäktige	Beslutsdatum 2021-11-24	Reviderat 2022-12-07
Dokumentansvarig Magnus Petersson		Förvaring	Dnr KS.2021.127
Dokumentinformation			

Innehåll

Bakgrund	3
God ekonomisk hushållning	3
Mål och måloppfyllelse för god ekonomisk hushållning	3
Finansiella mål	4
Mål för verksamheten	5
Resultatutjämningsreserv – RUR.....	6
Avsättning till RUR.....	7

Bakgrund

Kommunallagen stipulerar dels att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dels att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller regioner. Om kommunen eller region har inrättat en resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Oxelösunds kommuns "Riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv" är utformad för att svara upp mot kommunal lagens krav på riktlinjer om god ekonomisk hushållning.

Riktlinjen avser i huvudsak den skattefinansierade verksamheten. För den verksamhet som drivs i bolagsform sker styrningen med hjälp av ägardirektiv och andra styrande dokument.

God ekonomisk hushållning

Hållbar utveckling är ett viktigt begrepp för Oxelösunds kommuns långsiktiga planering. Social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet är lika viktiga och ömsesidigt beroende av varandra. God ekonomisk hushållning är en viktig del i den hållbara utvecklingen.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och längre tidsperspektiv. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa det, krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion.

Oxelösunds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör ramen för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten ska bidra till att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt. I de fall konflikt uppstår mellan verksamhetsmål och budget, är fastställd budget överordnad målen.

Mål och måluppfyllelse för god ekonomisk hushållning

För att nå en god ekonomisk hushållning har kommunen definierat:

- Finansiella mål
- Mål för verksamheten

Avstämningen av god ekonomisk hushållning görs av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av, delårsrapport och årsredovisning.

Oxelösunds kommuns definition:

God ekonomisk hushållning i Oxelösund är en sammanvägd bedömning av kommunens grunduppdrag, vilket innebär att såväl kommunens ekonomiska som verksamhetsmässiga kvalitetsnivåer ska mätas. Nivåerna för god ekonomisk hushållning delas in enligt följande:

Grön Nivå: Samtliga finansiella mål är uppfyllda och **100 % - 75 %** av kommunfullmäktiges beslutade mål för verksamheterna och beslutade nämndsmål. Vid uppfyllande av dessa kriterier har kommunen uppnått mycket god ekonomisk hushållning.

Gul Nivå: 100 procent av de finansiella målen är uppfyllda och **74 % - 25 %** av kommunfullmäktiges beslutade mål för verksamheterna och beslutade nämndsmål. Vid uppfyllande av dessa kriterier har kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning.

- **Röd Nivå:** Allt under 100 procent av de finansiella målen och **24 % - 0 %** av kommunfullmäktiges beslutade mål för verksamheterna och beslutade nämndsmål. Vid ett uppfyllande av dessa kriterier har kommunen inte nått målet om god ekonomisk hushållning.

Denna riktlinje skall tillämpas vid uppföljning av finansiella mål och verksamhetsmål i delårsbokslut och årsbokslut.

Finansiella mål

I Oxelösunds kommuns finansiella policy och budgetregler regleras de väsentligaste delarna av kommunens ekonomiska styrning. Finansiella mål fastställs på kort och lång sikt.

Finansiella mål blir de styrande för vad kommunen långsiktigt vill uppnå ifråga om förmögenhetsutveckling, vad den löpande verksamheten kan kosta, vilka resultatnivåer som krävs, investeringsverksamhetens omfattning och finansiering. Om de finansiella målen inte uppnås ett enskilt år skall kommunen vidta åtgärder under nästkommande år så att de finansiella målen uppnås.

En ekonomi i balans utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet på kort sikt. Resultatet bör vara tillräckligt stort så att motsvarade servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxeras en högre skatt.

Slutgiltig nivå på de finansiella målen fastställs varje år i MBB av Kommunfullmäktige.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 1 - 2 %

Ett överskott i verksamheten skapar förutsättningar för

- att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar av anläggningstillgångar
- att långsiktigt finansiera de pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelser
- en beredskap för oförutsedda kostnader

Nettokostnadsandelen som andel av skatteintäkter och statsbidrag ska vara max 99 %

Höga investeringsnivåer ökar sårbarheten i kommunens ekonomi när behovet av lånefinansiering ökar. Lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från verksamheterna.

Kommunkoncernens soliditet skall vara minst 30 %

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditeten är beroende av förhållandet mellan förändringen av tillgångarnas storlek i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Om det egna kapitalet och totala tillgångarna förändras i samma procentuella takt så uppnås en oförändrad soliditet.

Mål för verksamheten

Kommunens styrmodell visar sammanhang och samband mellan de väsentligaste delarna av kommunens styrning av verksamheten. Dessa innefattar därigenom Oxelösunds kommuns mål- och riktlinjer för verksamheten:

Vision

Oxelösunds kommuns Vision 2025 är en viljeinriktning för ett önskvärt framtida tillstånd. Den ska ha en bred förankring i samhället och bygga konsensus. Det ger förutsättningar för att den ska kunna vara aktuell under en relativt lång tid.

Kommunmål

Koncernmålen är en precisering av visionen i ett antal mål med tillhörande beskrivning. Målen tillsammans med beskrivningarna är de mål som nämnderna och bolagen ska fokusera på under budgetperioden.

Kommunfullmäktiges mål

Till koncernmålen har fullmäktige ytterligare preciserat dessa som tillhörande fullmäktigemål under innevarande budgetår.

Nämndmål

I verksamhetsplanen ska koncernmålen med tillhörande fullmäktigemål brytas ner och kompletteras till nämndens mål för lämplig styrning av verksamheterna i syfte att uppnå koncernmålen med tillhörande fullmäktigemål. Om tillhörande fullmäktigemål inte kan uppfyllas/brytas ned inom nämndens ansvarsområde har nämnden att sätta kompletterande mål för koncernmålet då alla nämnder ska bidra till koncernmålens uppfyllnad. Detta läggs fast i nämndens verksamhetsplan.

Nämndernas verksamhet/uppdrag

Verksamheten ska enligt det politiska uppdraget vara ändamålsenlig och präglas av god ekonomisk hushållning. Oxelösunds kommun är en organisation med verksamheter som ska ge ändamålsenlig service och ta ett samhällsansvar.

En ändamålsenlig verksamhet förutsätter att rätt saker görs på ett kvalitetssäkrat sätt, det vill säga att resultatet motsvarar en på förhand bestämd standard. Detta läggs fast i verksamhetsplanen.

Intern kontroll

I en förutseende organisation säkerställer den interna kontrollen att risker elimineras innan det sker sådant som kan rubba förtroendet, innebära allvarliga brister eller medföra stora ekonomiska förluster.

Resultatutjämningsreserv – RUR

Kommunallagen stadgar att kommuner och landsting kan bygga upp en resultatutjämningsreserv. Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår på grund av en svag utveckling av skatteunderlaget. Genom en sådan reserv kan det balansmässiga resultatet justeras/utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer för att nå jämnare villkor för de verksamheter kommunen bedriver. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RUR och fastställer riktlinjer för hanteringen av den. Kommunfullmäktige beslutar också om avsättning till och användande av medel ur RUR.

Avsättning och användande av medel ur RUR sker i en balanskravsutredning vid sidan om resultaträkningen. I balansräkningen ska RUR synliggöras som en delpost till det egna kapitalet, men posten är inte resultatpåverkande.

För Oxelösunds kommun gäller följande riktlinje för avsättning till RUR och användning av medel från RUR:

Avsättning till RUR

För kommuner finns möjlighet att inrätta resultatutjämningsreserv-RUR. Under vissa förutsättningar kan inom ramen för balanskravsutredningen en resultatutjämningsreserv byggas upp. Reserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som kan uppstå till följd av en lågkonjunktur. Genom en sådan reserv kan balanskravsresultatet utjämnas mellan olika år. Syftet är att kunna möta konjunkturvariationer och därigenom ge de verksamheter som kommuner bedriver jämnare villkor. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RUR och fastställer riktlinjer för hantering av den.

Reservering till RUR

Reservering kan göras då resultatet så medger enligt Kommunallagens regler dvs. den del av årets resultat, efter balanskravsutredning som överstiger 1 % av skatter och statsbidrag, får avsättas till resultatutjämningsreserven. Om kommunen har ett negativt eget kapital får det resultat som överstiger 2 % avsättas.

Vid uträkning av avsättningen utgör balanskravsresultatet, som det definieras i lag om kommunal redovisning, grund för beräkningen.

Disposition från RUR

Kommunallagen stadgar att medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Någon närmare precisering än så görs inte i lagen. I första hand skall resultatutjämningsreserven användas för att reglera underskott i bokslutet som uppkommit till följd av försämrade skatteintäkter än de budgeterade.

Oxelösunds kommuns lokala tillämpning innebär att:

Resultatutjämningsreserven skall kunna användas om det uppstår stora svårigheter att uppfylla balanskravet på ett ansvarsfullt sätt. Därmed ges möjlighet att utjämna hastiga förändringar i de ekonomiska förutsättningarna mellan åren.

Disposition får inte förekomma för sänkning av utdebiteringen/skattesatsen.